МЕЖДУНАРОДНО ВИСШЕ БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ

Дипломна работа

на тема:

„Особености при отчитане и амортизиране на Дълготрайните материални активи”

по примера на

„Полихронов 2002” ООД

Изготвил: ..... / .....

Ръководител: / .....

2016

СЪДЪРЖАНИЕ:

УВОД.....2

Глава 1 Характеристика и отчитане на дълготрайните материални активи.....4

1.1. Характеристика, оценяване и видове оценки на дълготрайните материални активи.....4

1.2. Придобиването на ДМА и счетоводното им отчитане.....20

1.3. Счетоводно отчитане при отписване на ДМА.....49

Глава 2 Амортизационната политика като част от счетоводната политика на предприятията.....62

2.1. Представяне същността на амортизационната политика.....62

2.2. Техника за начисляване и отчитане на амортизацията в предприятията....67

2.3. Методи на амортизация.....75

Глава трета. Особености и трудности в практиката при отчитане и амортизиране на ДМА по примера на „Полихронов 2002" ООД 81

3.1. Характеристика на предприятието.....81

3.2. Документиране и документооборот в „Полихронов 2002" ООД.....83

3.3. Отчитане на стопанските операции свързани с ДМА в „Полихронов 2002" ООД.....91

3.4. Амортизационна политика в „Полихронов 2002" ООД.....105

ЗАКЛЮЧЕНИЕ 115

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА.....117

Увод

Създаване, усъвършенстване или ликвидация, при всеки един от етапите предприятията се нуждаят от различни ресурси. Ресурсите се осигуряват съгласно нуждите и финансовите им възможности. Чрез паричните средства, които се влагат в дейността предприятията придобиват разнообразни активи, с помощта на които целят постигане на икономическа изгода. Тази изгода се свързва с получаването на пари и парични еквиваленти в резултат на проведената дейност. Силата на предприятието се изразява чрез притежаваните активи, които са основа за провежданата дейност. Очакваната икономическа изгода може да бъде както в по-дългосрочен, така и в по-краткосрочен план. От тази гледна точка активите се делят на дълготрайни (нетекущи) и краткотрайни (текущи). Активите са дълготрайни, когато очакваната икономическа изгода от тях се черпи през повече от един отчетен период т.е. дванадесет месеца.

Дълготрайните активи, които се използват в дейността на предприятието се изхабяват физически и морално. Това изхабяване се отчита чрез амортизацията т.е. чрез пренасяне на стойността на актива през полезния му срок на използване.

Селското стопанство и по-конкретно земеделието е невъзможно да осъществява дейността си без нужните активи. В земеделието процесът на производство ще бъде неефективен ако предприятието не разполага с основни активи като трактори, комбайни и нужния прикачен инвентар. Дълготрайните материални активи се обособяват в две основни групи:

- ✓ Производствени- тези активи, които са свързани с осъществяване на производствения процес;
- ✓ Непроизводствени- активи, които не участват и пряко не обслужват производствения процес;

Обект на предстоящото изследване са дълготрайните материални активи, които са от съществено значение, имат значителна стойност и се използват продължителен период от време в дейността на предприятието. Това са постоянните активи, които не променят формата и предназначението си при използване.

Предметът на изучаване е отчитането на дълготрайните материални активи в “Полихронов 2002” ООД град Варна.

Анализирайки специализираната литература, разпоредбите на счетоводните и данъчни нормативни актове, от една страна и дейността на изследваното предприятие, от друга страна, **разработката има за цел да представи** счетоводни трудности и проблеми, които възникват при отчитане и амортизиране на дълготрайните материални активи.

За постигане целта на разработката са поставени следните задачи:

1. Представяне на теоретичните основи при отчитане на дълготрайните материални активи;
2. Представяне на възможностите при изготвяне на амортизационната политика;
3. Представяне на особеностите при отчитане на дълготрайните материални активи в практиката на „Полихронов 2002” ООД гр.Варна;
4. Разглеждане на амортизационната политика на „Полихронов 2002„ ООД гр. Варна;
5. Даване на препоръки за подобряване на организацията на отчитане на ДМА и амортизационната политика в „Полихронов 2002„ ООД гр.Варна;

Използваната нормативна уредба е актуална към 30.11.2016 година.

Глава Първа. Характеристика и отчитане на Дълготрайните материални активи

1.2. Характеристика, оценяване и видове оценки на дълготрайните материални активи

Според Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (НСФОМСП) и по-конкретно в Общите разпоредби актива е дефиниран по следния начин: „ресурс, контролиран от предприятието в резултат на минали събития, от които се очаква бъдеща икономическа изгода."[1] В Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС) понятията за актив са близки по значение.

Според проф. Г. Генов „активите са придобитите и контролирани от всяко предприятие ресурси в резултат на минали събития, от които се очаква бъдеща икономическа изгода. Тази бъдеща икономическа изгода може да бъде както в по- дългосрочен, така и в по- краткосрочен план."[2]

Активът е придобит и контролиран от предприятието ресурс, над който се осъществява контрол, с цел извличане ползи за предприятието. Контролът над актива представлява придобито възмездно право, в резултат на минали събития срещу поемане на задължение или насрещна престация, за извличане на ползите и изгодите въплътени в актива.

Притежание е правото на предприятието да получава очакваните икономически изгоди от актива, произтичащо от:

- придобитите от предприятието съгласно действащото законодателство права върху актива;

- възможността на предприятието да ограничи достъпа на други до икономическите изгоди от актива;

Икономическата изгода се изразява в пряко или косвено постигане увеличение на приходите или намаляване на разходите в хода на употребата на актива. Очакваната икономическа изгода може да се установява поотделно за всеки актив или да произтича от комбинираното действие на

---

[1] НСФОМСП, обн. ДВ., бр. 30 от 7 април 2005г., изм. ДВ., бр. 86 от 26 октомври 2007г.

[2] Генов, Г., Тодоров, Г., Филипова Ф.; Теория на счетоводството; издателска къща „Стено", Варна 2009г.стр.81

група активи. Възможно е активът да бъде комбинация от отделни компоненти с различен полезен живот, като всяка част е носител на икономически изгоди по различен начин.

Очакваната бъдеща икономическа изгода може да бъде както в по-дългосрочен, така и в по-краткосрочен план. От тази гледна точка активите се делят на дълготрайни и краткотрайни. Не е задължително наличието на права на собственост върху актива при вписването му в състава на дълготрайните материални активи на предприятието. Разграничителен белег между двата вида активи е срокът на тяхното бъдещо използване.

Дълготрайните активи са най- важната част от активите на предприятието. Те представляват инвестираните средства в активи, които участват в стопанската му дейност по-дълъг период от време, през който пренасят своята стойност на части в разходите, които са направени, запазвайки натурално- вещественатa си форма.

Според С. Петрова и колектив „активите са дълготрайни, когато очакваната от тях икономическа изгода се черпи през повече от дванадесет месечен период. Те са ресурси, придобити в резултат на минали сделки, които участват в дейността на предприятието продължително време (повече от един отчетен период) без видимо да променят своята първоначална форма на съществуване. Това са инвестирани средства, целящи увеличаването на капитала и разширяване дейността на предприятието.”[3]

Дълготрайните активи на предприятието се делят на четири основни групи:

1. Дълготрайни материални активи (ДМА);
2. Дълготрайни нематериални активи (ДНА);
3. Финансови дългосрочни активи (ФДА);
4. Положителна (търговска) репутация;

По- важни критерии при класифициране на активите в предприятията са:

- По вид;
- По функционално предназначение;
- Според срока на икономическия им живот;

[3] Божков, В., Илиев, Г., Петрова С.; Счетоводство на предприятието; изд.”ГорексПрес”; София, стр.31

- Степен на ликвидност[4] и други;

Активите са дълготрайни (дългосрочни), когато очакваната икономическа изгода се черпи през повече от дванадесет месечен период. Имат веществена форма на проявление, разнообразни са по вид и предназначение и формират материалната база на предприятието.

Според С. Мурин и Д. Дарина дълготрайните материални активи са „нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които имат натурално-веществена форма; използват се за производството и/или доставката/продажбата; за отдаване под наем; за административни или за други цели; очаква се да бъдат използвани през повече от един отчетен период."[5]

Съгласно СС 16 Дълготрайните материални активи са „установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

1. имат натурално-веществена форма;
2. се използват за производство и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
3. се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период;"[6]

Под установимост се разбира възможност за определяне на връзката между дълготраен материален актив и извличане на икономически изгоди от него.

Основните критерии за включване на определен актив в групата на ДМА са неговото предназначение, дейността, от която ще се черпи икономическа изгода и продължителността на използването му.

Както при националните, така и при международните счетоводни стандарти не се предписва стойностен критерий (праг на същественост или критична точка). Това е въпрос на преценка и счетоводна политика на конкретното предприятие. Стойността зависи от условията на работа, тя трябва да бъде значима и може да е различна за всяко предприятие.

---

[4] Ликвидност- счетоводно-финансов термин, свързан със способността на даден актив да бъде максимално бързо обменен и така превърнат в максимум парични средства.
[5] Дурин, С., Дурина, Д.; Счетоводство на предприятието, единадесето издание; изд. „Фор Ком" София стр. 24
[6] СС 16 Дълготрайни материални активи; Обн. ДВ. бр. 30 от 7.04.2005 г., изм. ДВ. бр. 86 от 26.10.2007 г.